

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Maria Józefa
Nazwisko: Nowak-Grębska
Nazwisko rodowe: Brzezińska
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 14-09-1939
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Irena
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>W dniu 22.01.1982 Maria Nowak została zarejestrowana przez Wydział XI Departamentu I MSW do Podteczki Rozpracowania Obiektowego krypt. "Mamby" (w ewidencji Dep. I MSW pod numerem 14265). Ta Podteczka była prowadzona w ramach Rozpracowania Obiektowego (RO) krypt. "Węże" (zarejestrowanego w ewidencji Dep. I MSW dn. 22.10.1981 pod numerem 14141). RO krypt. "Węże" dotyczyło inwigilacji polskich "organizacji emigracyjnych na Zachodzie prowadzących działalność polityczną po wprowadzeniu stanu wojennego w PRL". W ramach Podteczki RO krypt. "Mamby" rozpracowywano "antypolskie organizacje emigracyjne działające na terenie Szwajcarii". Prowadzenie tej sprawy i inwigilacji zakończono dn. 20.09.1989.</p>	<p>Materiały zniszczono w roku 1990. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych oraz akt o sygn. IPN BU 01860/133.</p>	
<p>Dnia 16.02.1984 Maria Nowak (inżynier chemik, wówczas zatrudniona w Warszawskich Zakładach Farmaceutycznych "POLFA" przy ul. Syreny) została operacyjnie "zabezpieczona" w ewidencji Biura „C” MSW przez Wydział XI Departamentu I MSW pod numerem 84676. Brak zapisów informujących o powodach tego zabezpieczenia. Sprawę tę wyrejestrowano 10.05.1990.</p>	<p>Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>	
<p>Materiały ewidencyjne Wydz. V Biura Paszportów MSW z lat 1981-1985 zawierają m.in. zapis z roku 1985 dot. Marii Nowak: "Odmowa powrotu z wyjazdu służbowego do Szwajcarii w 1981". W związku z tym w dniu 13.03.1985 ww. otrzymała "zastrzeżenie wyjazdów" (odmowę wydania paszportu) nr Zu-81/Ea/28/85/BP - wystawione przez SB z Wydz. V Biura Paszportów MSW.</p>	<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>	

Dnia 2.02.2005 Maria Nowak-Grębska w pisemnym wyjaśnieniu/uzupełnieniu złożonym w IPN podała, że: „jako członek oficjalnej 13-osobowej delegacji NSZZ >Solidarność< szczebla krajowego przybyła do Szwajcarii 29.11.1981 na zaproszenie dwóch głównych szwajcarskich central związkowych". Dn. 13.12.1981 "w drodze na lotnisko [członkowie delegacji] dowiedzieli się o wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego - decyzją całej grupy delegatów było pozostanie w Szwajcarii i działanie na rzecz kraju". Maria Nowak-Grębska wymieniła szereg podjętych tam działań, m.in. zjazd aktywistów "S" w Zurychu w dniach 17-18.12.1981, współpracę z Międzynarodowym Czerwonym Krzyżem w Genewie, udział w audycjach RWE w sierpniu 1982, pomoc organizowaną dla konspiracyjnych struktur NSZZ "S" w kraju, współpracę z politycznymi emigracjami i organizacjami solidarnościowymi na Zachodzie oraz z Rządem RP w Londynie, współpracę z Polską Partią Niepodległościową i prace w ramach Komitetu Odrodzenia Demokracji w Polsce "Solidarność-Niepodległość". W latach 1980-1981 Maria Nowak-Grębska była członkiem Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w WZF „POLFA” i doradcą Komisji Zakładowej, brała też udział w tworzeniu samorządów pracowniczych (w roku 1981).

Wyjaśnienia Marii Nowak-Grębskiej z dnia 2.02.2005 do pkt. 4/3 i 4/7 we wniosku do IPN.